

En informatörs Dagbok i Afghanistan

Text & Bild: Magnus Forsberg

Magnus Forsberg är SAKs informatör i Kabul.

Fredag 15 januari

10:00 Fredag är ledig dag i Afghanistan, som lördag hemma i Sverige. För mig innebär det sovmorgon innan jag vecklar ut kroppen och kliver upp från sängen. Just det, kliver upp. Under vintertid sover jag på en madrass på golvet i vardagsrummet, resten av lägenheten är igenbommad för att spara värme. Jobbar, facebook:ar och mejlar kompisar, går och handlar, fyller upp kylan med kött och grönsaker.

20:00 Står och svajar på en stol med mjölksyra i armarna när jag försöker sätta upp extra tjocka gardiner mot kylan... ..vänta nu lite! Var inte det där en explosion? Kort därefter ringer Administrative chefen Björn-Åke från den indiska restaurangen och sedan även fysioterapeuten Heather från den libanesiska restaurangen. Båda har hört explosioner, men på olika avstånd.

Plockar med mig walki-talkien och går en trappa ner till Olympia (som arbetar med vänskoleprojektet) och Moa (koordinator

Mänskliga Rättigheter & Gender) för att informera dem muntligen (vi är bara tre i det här compoundet). Sätter mig i deras korridor som också är det provisoriska skyddsrummet.

Ringer Phil på ANSO som berättar att det slagit ner tre raketer, men han vet inte exakt var. ANSO är biståndsorganisationernas säkerhetsorgan som sammanställer information och analyserar händelser. Tack vare våra restaurangbesökare lyckas vi ringa in området Wazir. En knapp kilometer från Heather alltså, så hon får stanna där hon är.

Björn-Åke räknar in SAKs utlandsanställda via telefonen medan jag sms:ar ut info till alla övriga SAK-anställda. Pres-

En sista mejlkoll innan det är dags att sova.

sekreteraren Katinka på SAKs Stockholmskontor svarar bums och frågar efter mer info. Skickar också till SVT:s Lars Moberg och fotografen Linda som är i Kabul.

21:30 ...står åter och svajar på en stol med mjölksyra i armarna. Tar en sista koll bland ANSOs säkerhetsuppdateringar innan det är dags att knoppa.

Planering inför Prag-konferansen.

Lördag 16 januari

11:00 SVT:s Lars Moberg hör av sig när han och fotografen landat i Mazar-e-Sharif. De har "bäddat in sig" på det militära svensk/finska PRT. Han ber om uppdatering om säkerheten, och också hjälp att få access till guvernören Atta, eller andra intressanta personer att intervjua. Jag pratar med kontoret i Mazar och kopplar ihop de två.

13:00 Förbereder mig inför konferensen i Prag som jag åker till om en vecka. Det blir en slags lilleputt-konferens som replik till den större Londonkonferensen den 28 januari.

Känns lite illa, det stinker. 200 pro-Isaf men bara ett tiotal inbjudna biståndsorganisationer. Bakom arrangementet står amerikanska ambassaden, danska ambassaden, Radio Free Europe och tjeckiska parlamentet.

23:45 Har tittat igenom 82 ansöknings- ar till den lediga tjänsten på Informations- avdelningen här i Kabul. Fem kvinnor, alla kvalificerade. Helt okej. Tre fler än förra gången. Måste dock ta några varv genom ansökningshögen igen. Somnar på madrassen framför tv-kanalen Al-Jazeera.

Söndag 17 januari

09:00 Snabbt möte med Moa på apropå internationella kvinnodagen den 8 mars och hur man kan uppmärksamma det mer än bara just den dagen. Alla andra NGO:er kommer göra just sina "jippon" av den dagen. Vi kanske skulle kunna göra något mer uthålligt, som sträcker sig över några månader?

12:00 Säkerhetsmöte med Security Managament Team. Det har varit en lugn period för våra olika projektkontor. Diskuterar raketattackerna mot Kabul som verkar ha ökat i december-januari. De främsta måltavlorna är de stora, upplysta ministerierna, Serena hotel osv. Kontoret i östra Kabul ligger en bra bit utanför stan. Men där har vi å andra sidan Isaf-baser på ömse sidor om kontoret.

17:00 Otroligt varmt idag, säkert 20 grader! Myror och gråsuggor har kvicknat till liv.

Väl hemma på compoundet kommer tröttheten, bestämmer mig för en snabb tupplur och somnar på balkongen, invidrad i en filt med eftermiddagssolen stekande i ansiktet. Gött!

19:30 Vaknar plötsligt i mörkret, och jag kan lova att det inte längre är några plusgrader!

Checkpoints och säkerhetsstyrkor i Kabul efter attentatet.

Måndag 18 januari

09:55 "Explosion inne stan, nära palatset" säger Björn-Åkes medarbetare Naeemullah över telefonen.

Inom några minuter förstår vi att det här är mer än "bara" en explosion. Skriver ihop ett SMS som går ut till alla utlandsanställda och chefer. Stoppar alla onödiga transporter.

Jag skippar veckans stormöte med alla

”Olympia visar upp knivar med målat blod, en verklighetstrogen handgranat samt en kalashnikov med löstagbart magasin.

Säkerhetsmöte på huvudkontoret i Kabul.

programchefer på huvudkontoret för att istället bevaka händelserna. Det pågår omfattande strider inne i centrala Kabul. Från balkongen på huvudbyggnaden ser jag två rökstrimmor i riktning mot centrum. Ber min kollega Makhfi att lyssna på lokala radiostationer och uppdatera SAK i Afghanistan.

I vanlig ordning räknar vi in SAK-anställda. En annan av våra förare befann sig väldigt nära den första explosionen, men han mår bra.

10:30 Svenska Dagbladet och DN ringer och vill ha kommentarer om attackerna, annars är det förvånansvärt lugnt från mediasidan. Men det finns å andra sidan gott om journalister i huvudstaden = gott om bildmaterial för

TV och tidningar när det sker stora attacker. Det vet ju talibanerna också.

11:00 Mobiltelefonnätet har brakat ihop och vi har bara kontakt med Heather, fysioterapeuteten, via e-mail. Hon är på kliniken i stan och är säker där, även om hon under flera timmar hör skottlossning och explosioner.
...märkligt, Heather har en tendens att alltid vara i närheten där det händer.

”Blir uppringd av en smörig afghansk bokhandlare och frågar efter Afghanistankartor. En smula märkligt...

11:30 Skickar sms hem till mina anhöriga i Sverige och säger att allt är frid och fröjd med mig. Får svar från min gamle mor i Malmö att ”De har hittat en bomb vid Möllevången och jag sitter fast i trafiken.”

12:00 Mazarkontoret hör av sig och undrar irriterat var kalendrarna för 2010 är. Försenade, som allting annat. Men det svarar jag inte.

På väg till nästa möte.

18:30 Har till sist kommit hem. Massor med checkpoints i varje korsning med mer eller mindre förtroendeingivande polis och militär.

Träffar Karl Tarring som jobbar för ENNA, det europeiska nätverket för biståndsorganisationers verksamma i Afghanistan. Kul att äntligen få ett ansikte till rösten jag brukar höra i telefonkonferenserna med

Europa. Karl sladdade in på SAKs gästhus sent på eftermiddagen tillsammans med generalsekreterare Torbjörn.

Tisdag 19 januari

09:00 Blir uppringd av en smörig afghansk bokhandlare och frågar efter Afghanistankartor. En smula märkligt... SAK-kartan som gjordes i slutet av 1980-talet, med nytryck 1995, är otroligt ätråvärd bland afghanska bokhandlare.

ANSO sammanfattar gårdagens omfattande attack i centrala Kabul.

De ramar in dem med en fin och värdig ram, sedan säljer de dem svindyrt till utlänningar.

Läser DN på webben och deras analys av gårdagens attacker, och ser mina egna ord i reporterns analys. Jahaja, lite cred kunde vi fått, tycker man.

14:00 Åker till säkerhetsmöte på ANSO:s kontor i Taimani där Phil går igenom gårdagens attack. En lesson learned är att de afghanska säkerhetsstyrkorna har en ”tendens” att skjuta sig in i byggnaderna, och väl där skjuta på allt. Svårt val om man hamnar mittemellan, ska man ”stay put” eller försöka ta sig ut?

Förövad presskonferens med bland annat Arezo Qanib och Jan Mohammad som representerade det afghanska civilsamhället på Londonkonferensen.

18:00 Hemma i lägenheten; slutför urvalet av dem som jag vill kalla på intervjuer.

23:00 Strömavbrott! För första gången på flera månader har vi ingen ström på natten. Påminns om att så här var det när jag kom hit för två år sedan, fläckvis elektricitet. Som biståndsorganisation tillhör vi de privilegierade – vi kan starta en generator när det krisar. Värre för vanliga stadsbor som – om de har tur och bodde inom Kabuls stadskärna – hade några få timmars ström om dagen.

Onsdag 20 januari

09:00 Londonkonferensen är i fokus. Agency Coordinating Body for Afghanistan (ACBAR) och dess medlemmar har till sist enats om ett uttalande från civilsamhället i Afghanistan. Jag och Mats från Rädda Barnen kör en fejkad presskonferens för att få de tre afghanska representanterna att formulera sig kort och koncist, på ett sätt som gör dem intressanta för otåliga västerländska medier. I morgon, innan de reser, hålls en mindre presskonferens för medier i Kabul.

Möte med IT-chefen Javid.

13:00 Tillbaka till SAK-kontoret. Skippar lunchen (ris, olja, böror), går direkt till möte med Javid på IT och Maria på Planning om nätverksstrukturen för det interna nätverket. Slut med lokalt spard data på hundratals hårddiskar.

Olympia och Andreas med några av träreksakerna.

18:00 Olympia har bjudit hem en representant från Rädda Barnen och SAKs programchef Andreas på middag. I vänskole-projektet byts det grejor mellan afghanska och svenska, slovakiska, brittiska, estniska elever; brev, dikter, teckningar, saker som de gjort i slöjden. Olympia visar upp knivar med målat blod, en verklighetstrogen handgranat samt en kalashnikov med lösttagbart magasin. Allt snidat i trä. Sakerna som görs av elever i provinserna Wardak och Ghazni är en reflektion av deras liv. Rädda Barnen har kunskapen, vi har lärarna. Kanske skulle kunna vi göra något tillsammans?

Torsdag 21 januari

08:00 Lämnar över till Makhfi som är Infoansvarig medan jag är i Prag. Presskonferensen i Kabul gick förresten bra. Flera afghanska medier hade varit där.

11:00 Säger tack och adjö till Abdullah, volontören som gjort en opinionsundersökning på temat "trust and how information is shared" uppe i norra Afghanistan. Nu återstår bara att analysera hans insamlade material. Intressant.

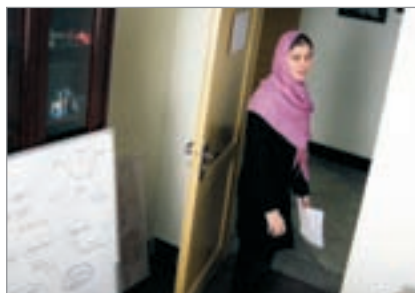
12:30 Skippar lunchen (igen), hittar en påse med mandlar i skrivbordslådan. Tjo!

13:00 Haji Mohammad, info assistent och bibliotekarie, kommer förbi. Han har produkttestat vår nya radioannons med hälsorelaterade budskap, dvs låtit ett urval av män/kvinnor med varierande bildning och etnicitet lyssna på meddelandet. Några modifieringar behövs innan vi kan börja använda annonserna i afghansk radio.

14:30 På eftermiddagen samlas alla expats för ett säkerhetsmöte med Björn-Åke som går igenom händelseförloppet och lessons learned från attacken i Kabul i tisdags.

” Jag och Mats från Rädda Barnen kör en fejkad presskonferens...

16:00 Tankar ner mejlen innan det är dags att gå mot bilen för hemfärd. Nytt rekord; 55 stycken på två timmar. "Reply all"-funktionen borde kopplas ur...

Makhfi Azizi är information officer på Kabul-kontoret.

Fredag 22 januari

10:00 Sov hyfsat länge. Behöver inte göra frukost, blir nämligen inbjuden till lunch av mina kollegor på nedanvåningen. Jag får en halv hamburgare och kalla pommes.

13:00 Ringer Tomas på Tjeckiens största biståndsorganisation People In Need, som också kommer närvara på konferensen i Prag. Konstaterar att biståndsorganisationerna kommer att vara i kraftfull minoritet, och ska därför sikta

in oss på att prata med de journalister som finns på deltagarlistan.

Generalsekreteraren Torbjörn Pettersson med senaste nytt från Europa och Sverige.

15:00 Generalsekreteraren Torbjörn som är tillbaka efter ett besök uppe i Mazar-e-Sharif kommer till vårt compound för att diskutera vad som är på gång i Sverige, Europa och ENNA-samarbetet. Och omvänt Afghanistan från min horisont.

Olympia och Björn-Åke tar för sig av de pakistanska läckerheterna.

19:00 En bra dag! Rafat, senior education advisor älskar att laga mat och gör mig proppmätt på en salig blandning av pakistanska rätter.

Måste tyvärr vara oförsämd och smiter ganska snart efter middagen för att packa inför Prag. Åker tidigt imorgon.

□